

"Benim tablolarım iyi, danışıp aldım"

Türkiye'nin en geniş resim koleksiyonu sahibi işadamı Sakıp Sabancı, Nokta'nın kendisine sahte tablolar olayına ilişkin yönelttiği sorulara ve "Resimlerinizin arasında sahteleri de varmış" türünden iddialara yanıt verdi:

Nokta: Geçen sayımızda yayınlanan sahte tablolarla ilgili yazınızı okuyunca neler düşündünüz?

Sabancı: Bugün gündem maddesi olan bu husus acınacak, telaşlanacak iş değil... Bu mutlu olunacak bir olay. Mutluluk şurda; Sakıp Sabancı çıkmış "Ben Türkoğlu Tür-

küm. Türk insanların resimlerini toplarım kardeşim" demiş. Ali Koçman gibi bazı arkadaşlar aynı şeyleri söylemişler. İlgi artmış. Resim fiyatları inkişaf etmeye başlamış. Bir Osman Hamdi'nin tablosu dün 20, 30 bin liralara alıcı bulamazken, milyonlarla alıcı verici bulmaya başlamış. Onlara da bunun güzellik rüzgârı gelmiş. Mutluluk burda. Bundan sevinmeliyiz. Bu resimlerin kıymetlenmesine sebebiyet vermiş. Bir emtia ki, ister resim, ister mücevher, ister kürk olsun kıymetlendikçe, kıymetine paralel olarak da taklitlerinin olması

"Koleksiyonumda bazı resimlerin sahte olduğu yolundaki iddiayı ispata çağırmaya lüzum görmüyorum"

söz konusudur. Kıymetli şey taklit edilir.

Nokta: Taklide karşı değilsiniz.!

Sabancı: Karşıyım. Elbette karşıyım. Ama ekonomik kriterler bazı hırsızlıklara insanları zorlamaktadır. Bu, demek değildir ki, hırsıza karşılığım bozulmaz... Hırsıza karşıyım, vergiyi ödemeyene de karşıyım her zaman, ama vergiyi ertelemek toplumun yararına, yeni yatırımlara, yeni istihdam ve üretime götüren bir iş ise ertelerim. Burada da, olay taklidi getirmiştir. Bizde mi yalnız resim olayında taklit var? Hayır efendim. Bakınız son günlerde güncel olan bir olay var. İngiltere'deki Fatih tablosu... Bu tablonun taklit olduğundan dolayı konuşmalar güncel olmuştur. Şimdi 700 yıldan beri yağlıboya resim yapımında bulunan Batı'da taklitler olayı var. Şimdi Londra Müzesinde bulunan Fatih'in tablosu olayı da en güncel örnek. Peki 700 yıldan beri Batı bu işle uğraşırken, taklit olayları da gündeme geldikçe, nasıl bir düzenleme yapmıştır? Bir defa 700 yılın ana birikimi alıcıları deneyimli, bilgili kılmış. Ondan sonra, satıcıları bilgili kılmış. Alıcı, satıcı bilgiliyse riskler azalır. Ama bir ihtisas alanı ki, alıcılar da satıcılar da bilgili olsalar bile, bir yerden sonra laboratuvarlar kurulmuş. O laboratuvarların kurulması, sistem getirilmesinden daha önemli bir şey var: O laboratuvarları kuran, kumanda eden, işleten, zirveden eteğe yetişen insanlar var. Taklit mi değil mi, öyle bakıyorlar.

Nokta: Ya bizde?

Sabancı: Biz daha, 100 yıldan beri bu tablo işinin ucundan başlamışız. Ben Sakıp Sabancı, resim aldığımı söylüyorum. Vê söylüyorum ki, resmin R harfinden haberim yok daha... Kültürüm, bilgim yok. Çünkü birinci nesilim, 700 yıldan beri olanlarla beni nasıl karşılaştırırsın? Öyle laboratuvarlarımız falan haşa yok. Hem olsa bile, onları sünepe edebiliriz. Çünkü onları kumanda edecek zirveden eteğe elemanlarımız yok.

Nokta: Bir resim mafyasından söz ediliyor, bunun nasıl önüne geçilebilir ve bizde neler yapılabilir?

Sabancı: Resim mafyası değil, vergi mafyası, hayali ihracat mafyası diye her alanda istismar var. Nasıl önüne geçilebilir. Mesela, Güzel Sanatlar Akademimizde yetiş-

Ben Sakıp Sabancı, söylüyorum ki, resmin R harfinden haberim yok

miş elemanlarımız var. Artık iş böyle yerlere geldiğine göre, Batı'da olduğu gibi bir laboratuvar kurulur, oraya belli aletler getirilip, konulur. Bu meselenin artık bizim toplumumuzda vakti geldi. Böyle bir şeyin meydana getirilmesinde yarar var. Güzel Sanatlar Akademisinden bir yetkili bu sohbetimiz sırasında bulunsaydı deseydi ki, "Sabancı böyle bir laboratuvarın kurulmasında bize maddi katkıda bulunur musun?" memnuniyetle katkıda bulunurdum. Ama bundan üç ay önce gelse bana böyle bir şey deseydi, şu güncel olay çıkmadı, bunu konuşmadık, bende bunu bellememiş olurum, anlattıklarını kös dinlerdim. Ama yarın gelsen, böyle bir laboratuvar kuracağız alet alacağız, desen, kös dinlemem. Eğer sahte resim varsa yadırgamıyorum.

Nokta: Yazıyı okuduktan sonra, "Acaba benim koleksiyonumda da sahte resim var mı? diye kuşkulandınız mı?"

Sabancı: Resim olayında Kemal Erhan gibi, Rafi Portakal gibi arkadaşlarıma danışırım. Onlara saygı duyarım. Saygım hâlâ devam etmektedir. Bilinçli olarak bana yanlış bir şey söylememişlerdir. Söyle-

meleri mümkün değildir. Onlar da, ben de belleme sürecindeyiz.

Nokta: Bir iddiadan yola çıkarak size geldik. Restoratör Fethi Kayaalp'i tanırırsınız. Kendisi, konuşmamızda şöyle bir şeyden söz etti: Sakıp Sabancı'nın sergisini gezdiğini, bu resimlerin büyük bir çoğunluğu-

"Benim elimde de çok şükürler olsun çok adette resim var.

Bunların içinde de bir ekstrem misali sahte resim olabilir. Ama bunlar, kasıtlı, bilerek yapılmış bir şey değildir."

nun gerçek resimler olduğunu, ancak içlerinde bazı tabloların sahte olabileceğinden kuşkulandığını belirtti. Hatta, yanında bulunan bazı arkadaşlarının da kendisi gibi düşündüğünü sözlerine ekledi. Sahte olabilecek türden tablolar hangisi konusunda ise resim adları veremeyeceğini, ama Osman Hamdi'ye ait

bir tablonun sahte olabileceğini iddia etti. Böyle bir iddiayı siz nasıl karşılıyorsunuz?

Sabancı: Benim elimde de çok şükürler olsun çok adette resim var. Bunların içinde de bir ekstrem misali sahte resim olabilir. Ama bunlar, kasıtlı, bilerek yapılmış bir şey değildir. Konuşmalarımız bundan sonra daha dikkatli olmamı sağlar. Bir laboratuvar kurulursa, resimlerin buradan geçirilme alışkanlıklarını getirir, topluma bu konuşmaların yarar getireceğine inanıyorum. Yayınınızın da, bu işe eğilmenizin de... Böyle bir iddiayı ispata çağırmaya lüzüm görmüyorum. Bize bir fayda getireceğine inanmıyorum.

Nokta: Şöyle bir fayda sağlayamaz mı? Söz konusu tablolar gözden geçirilip, ekspertiz edilse, diyelim bunlar sahte çıktı. Bu resimlerin kimlerden alındığı ortaya çıkar, suçlular bulunur.

Sabancı: Benim resimlerimin içinde, danışıp aldığım için böyle bir şey yok diyorum, kabul etmiyorum. Benim tablolarım iyi, sorarak aldım. Suçluyu alıp, suç faturasını paylaşma, tozu dumana katma şimdiye kadar Türkiye'ye kötülükler getirdi ●